

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ การจัดระบบการศึกษาของประเทศไทย หรือสังคมใดก็ตาม จะก้าวหน้าได้ควยดีก็ย่อมต้องอาศัยการศึกษาเป็นพื้นฐาน ในขณะที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากอิทธิพลและแรงผลักดันต่าง ๆ ตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงพัฒนาระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความต้องการของบุคคลด้วย โดยเฉพาะหลักสูตรซึ่งเป็นแกนสำคัญของการศึกษาจะต้องมีการปรับปรุง เพื่อให้สามารถ ผลิตสร้างคนที่มีคุณภาพสนองความต้องการของสังคม และ เป็นการจัดการ ศึกษา เพื่อมวลชนอย่างแท้จริง

ก๊อ สวัสดิ์พานิชย์ ได้กล่าวถึงหลักสูตรไว้ว่า

1. หลักสูตรเป็นหัวใจของการศึกษา ถ้าหลักสูตรได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องแล้ว การศึกษาย่อมจะเจริญไปโดยมาก และการดำเนินงานด้านอื่น ก็จะได้รับความสะดวกยิ่งขึ้น
2. หลักสูตรประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ประการ คือ
  - 2.1 ความมุ่งหมายของหลักสูตร
  - 2.2 โครงสร้างของหลักสูตร
  - 2.3 เนื้อหาของหลักสูตร
  - 2.4 กระบวนการของหลักสูตร
  - 2.5 อุปกรณ์ของหลักสูตร¹

---

¹ก๊อ สวัสดิ์พานิชย์, "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร," เอกสารสัมมนาศึกษานิเทศก์, กรมวิสามัญศึกษาพิเศษ, 2513.

สุมิตร คุณานุกร ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า "หลักสูตรคือโครงการให้การศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการทางการศึกษาที่กำหนดไว้"¹

ซาร์ง บัวศรี ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า "หลักสูตร หมายถึง ประสิทธิภาพทางการศึกษาที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนอบรมในด้านต่าง ๆ อย่างที่ที่สุดจนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของตนอย่างมีความสุข ประสิทธิภาพทางการศึกษาคงกล่าวรวมถึง เนื้อหาวิชาและความรู้ต่าง ๆ ด้วย"²

อารี สันถวิ ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้กว้าง ๆ ดังนี้ "หลักสูตรหมายถึงถึงมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนและครูผู้สอนจัดขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะที่พึงจุดหมายไว้ ซึ่งมีโครงสร้างประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา และการวัดผล"³

เอกวิทย์ ณ ถลาง ได้กล่าวถึงส่วนประกอบของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรจะต้องคลุมถึงตัวหลักสูตร ประมวลการสอน โครงการสอน แบบเรียนรวมไปถึงกิจกรรมการเรียนการสอนโดยตรงทั้งหมดที่มุ่งให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนนั้น ถือว่าเป็นเรื่องของหลักสูตรทั้งสิ้น.⁴

เซเลอร์ และ อเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander) กล่าวว่าหลักสูตรเป็นเสมือนแผนภูมิการเดินทางและตารางที่ยึดหยุ่นได้ ในการดำเนินการศึกษาหลักสูตรจะถูก

¹สุมิตร คุณานุกร, หลักสูตรและการสอน (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2520), หน้า 2.

²ซาร์ง บัวศรี, ทฤษฎีหลักสูตร (พระนคร : มงคลการพิมพ์ 2504), หน้า 64.

³อารี สันถวิ, "การนำปรัชญาไปใช้ในหลักสูตรและการเรียนการสอน," วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ.

⁴เอกวิทย์ ณ ถลาง, หลักวิชาการสร้างหลักสูตรประมวลความรู้เกี่ยวกับมัธยมศึกษา, กรมวิสามัญ, หน้า 37.

สร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาวิชา การบริหารโรงเรียน และวิธีการต่าง ๆ ซึ่งจะน่าสนใจหรือไม่นั้น มิได้ขึ้นอยู่กับตัวการศึกษาหรือสิ่งที่ยูเรียนได้จากการศึกษา แต่ขึ้นอยู่กับ การแสวงหาด้วยตนเอง สิ่งเหล่านี้จะเป็นประสบการณ์ของชีวิตอย่างแท้จริง ซึ่งเกิดขึ้นภายใต้การแนะนำของครู¹

เทอร์เนอร์ (Turner) กล่าวว่า หลักสูตรคือประสบการณ์ที่โรงเรียนได้จัดขึ้นตามความเหมาะสมกับความต้องการ และความสนใจของนักเรียนแต่ละคน²

ตามพจนานุกรมการศึกษาของ กูด (Good) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 นัยดังนี้

1. หลักสูตรคือ เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพื่อให้จบชั้นหรือประกาศนียบัตรในหมวดวิชาที่สำคัญ เช่น หลักสูตรพละนามัย หลักสูตรสังคมศึกษา
2. หลักสูตรคือ ค่าโครงสร้างทั่วไปของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่จะต้องสอนซึ่งโรงเรียนจัดให้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กมีความรู้จบชั้นหรือประกาศนียบัตร หรือเพื่อให้สามารถเข้าเรียนต่อในทางอาชีพต่อไป
3. หลักสูตรคือวิชากลุ่มหนึ่ง และประสบการณ์ที่กำหนดไว้ซึ่งนักเรียนได้เล่าเรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียน หรือวิทยาลัย³

¹Caler Saylor, William M. Alexander, Curriculum planning for Modern School. (New York : Holt, Rinchart and Winston, 1966), P. 5.

²C.E. Turner, School Health and Health Education. (St. Louis: The C.V. Mosby Co., 1970), P. 209.

³Carter V. Good, Dictionary of Education (New York : Mc Graw Hill Book Co., 1959), P. 264.

วิลกูส (Willgoose) กล่าวว่า "หลักสูตรหมายถึงโปรแกรม ในการเรียนการสอนทั้งหมดของโรงเรียน ที่วางไว้ตลอดปี รวมทั้งกิจกรรมนอกหลักสูตรที่โรงเรียนได้จัดให้กับเด็กด้วย"¹

แคสเวล (Caswell) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า "หลักสูตรหมายถึงผลรวมของประสบการณ์ที่เด็กได้รับภายใต้การแนะนำของโรงเรียน"²

จึงสรุปได้ว่า หลักสูตร คือ ขบวนการเรียนการสอน และประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งหมดที่ได้เลือกเฟ้นแล้วเป็นอย่างดี โดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นแนวทาง ทั้งนี้เพื่อสนองความต้องการของสังคม และเศรษฐกิจของชาติ หลักสูตรทั้งกล่าวนี้มีความหมายตั้งแต่กฎ ระเบียบต่าง ๆ ความมุ่งหมาย ประสบการณ์ และวิธีการนำเอาหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนให้ได้ผลดีด้วย.

ส่วนหลักสูตรวิชาพลศึกษานั้นได้มีมานานแล้ว ซึ่งการศึกษาในสมัยดึกดำบรรพ์ล้วนแต่ใช้กิจกรรมพลศึกษาเป็นแนวทางทั้งสิ้นโดยจะเห็นได้จากการศึกษาของกรีกในสมัยโบราณ ซึ่งส่วนใหญ่จะจัดโดยมุ่งให้ประชาชนได้ออกกำลังกาย เพื่อให้ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง เป็นผู้กล้าหาญ เป็นนักรบ มีความแข็งแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้ประชาชนได้เรียน ก็จะเป็นกิจกรรมพลศึกษาเป็นส่วนใหญ่ เช่น กรีฑา ประเภทต่าง ๆ กีฬาประเภทชก กีฬาประเภทเดี่ยว และมีการต่อสู้ป้องกันตัว ไต่แก้มวย มวยปล้ำ ยิงธนู ซี่ม้า และล่าสัตว์ เป็นต้น³

¹Carl E. Willgoose, The Curriculum in Physical Education. (Englewood Cliffs, N.J. : Prentice - Hall, 1974), P. 78.

²Hollis L. Caswell, Physical Education in Elementary School. (New York : American Book Co., 1943), P. 27.

³เสงี่ยม พรหมบุญพงศ์ "ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษาประโยชน์นิยมศึกษาตอนต้น ฉบับพุทธศักราช 2503" (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต แผนกวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2504), หน้า 3.

ส่วนหลักสูตรพลศึกษาในประเทศไทยนั้นได้เริ่มจัดให้มีขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2441 ซึ่งว่าด้วยแผนการศึกษา และลำดับชั้นโรงเรียนโดยได้กำหนดวิชาการหัดร่างกายไว้ในระดับชั้นมูลศึกษามีกำหนดการเรียน 3 ปี ลำดับเบื้องต้นชั้นสูง 3 ปี และในโรงเรียนไทยเบื้องต้นกลาง 4 ปี¹ /

ต่อมาปี พ.ศ. 2452 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นในวิชาพลศึกษานั้นได้กำหนดให้วิชากายบริหาร และยิมนาสติกเป็นวิชาบังคับ.

พ.ศ. 2456 หลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนกลางกำหนดให้เรียน วิชาลูกเสือ แขนงระเบียบแถว และกายบริหาร

พ.ศ. 2480 หลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกำหนดให้เรียนวิชาพลศึกษา 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และวิชาลูกเสือหรืออนุภาษาค 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

พ.ศ. 2493 มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรวิชาพลศึกษา กล่าวคือ กำหนดให้เรียนวิชาพลศึกษา และลูกเสือ หรืออนุภาษาค 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เพื่อฝึกซ้อมร่างกายให้สมบูรณ์แข็งแรงตามความเจริญแห่งวัย โดยกาการเล่นกีฬาต่าง ๆ ทั้งการเล่นเป็นชุดและการออกกำลังกายอื่น ๆ เช่น ชนต้นไม้ วายน้ำ ซี่มา ซี่จักรยาน พายเรือ ไคตามสมควรแก่ ภูมิประเทศ²

พ.ศ. 2503 วิชาพลศึกษาในหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก โดยหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้รวมวิชาพลศึกษากับวิชาสุขศึกษาเป็นหมวดวิชาพลานามัย มีอัตราเวลาเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายอาชีพ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายไม่ได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ซึ่งความมุ่งหมายของหมวดวิชาพลานามัยในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นมีดังนี้

¹ คณะกรรมการ, "การจัดการศึกษาในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว", เอกสารการจัดงานฉลองวันเฉลิมถวัลยราชสมบัติ ครบ 100 ปี ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, ร.ศ. 117 (พ.ศ. 2441)

² เอกวิทย์ วศิณสรการ, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับมัธยมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสขยม, 2520), หน้า 46 - 56.

1. ส่งเสริมการเรียนพลานามัย และเพิ่มพูนทักษะในกิจกรรมพลานามัยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
2. ส่งเสริมพัฒนาการทางกาย ทางจิต ทางอารมณ์ และสังคม
3. ให้อุจกัใจเวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพของคุณ
4. ให้อุจกัประมาณในความสามารถของตน และเพาะนิสัยให้อุจกัเล่นและพักผ่อน
5. ส่งเสริมความมีน้ำใจนักกีฬา เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมอยู่ในสังคมควยดี
6. ปลุกฝังนิสัยให้เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
7. ให้อุจกันำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับ ไปปฏิบัติให้เป็นสุขนิสัยในชีวิตประจำวัน
8. ส่งเสริมให้อุจกัหน้าที่รับผิดชอบต่อสวัสดิภาพของชุมชนด้วยการร่วมมือช่วยเหลือ ป้องกัน. และหลักสูตรได้กำหนดรายการที่จะต้องสอนและอบรมเฉพาะวิชาพลศึกษาตลอด 3 ปี ดังนี้
  1. การเล่นที่ไข้จ้งหวะหรือคนตรีประกอบ กายบริหาร การผ่อนร่า การร่าวง ร่าพื้นเมือง ฯลฯ
  2. การทรงตัว การเดิน วิ่ง การต่อสู้ ฯลฯ
  3. การเล่นที่ฝึกความแคล่วคล่องว่องไว ยึดหยุ่น ทียบกระโดด รวาคู่ การเล่นไล่ตะ ขวางคนหลบเงว วิ่งแข่ง กระโดดเชือก ฯลฯ
  4. กีฬา แวงเป็น
    - ก. การเล่นที่ฝึกให้เกิดทักษะ ได้แก่ การฝึกส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเพื่อนำไปสู่การเล่นกีฬาใหญ่
    - ข. การเล่นกีฬาใหญ่ ฝึกให้เล่นแบคมินตัน เทเบิลเทนนิส รักบี้ วอลเลย์บอล บาสเกตบอล ฟุตบอล วายน่า ฟันดาบ ฯลฯ ตามความเหมาะสม
5. กรีฑา ฝึกเกี่ยวกับการวิ่ง การกระโดด การพุ่ง การทุ่ม และการขว้าง

1 กระหววงศึกษาธิการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาคอนตัน พุทธศักราช 2503, พิมพ์ครั้งที่ 6. (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2511), หน้า 28 - 31.

ต่อมาปี พ.ศ. 2518 กระทรวงศึกษาธิการได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรใหม่นี้กำหนดให้มีการเรียนการสอนวิชาพลานามัยเป็นวิชาบังคับ จำนวน 4 หน่วยกิต และวิชาเลือกในหมวดวิชาพลานามัยอีกไม่เกิน 12 หน่วยกิต¹ ซึ่งวิชาพลานามัยหมายถึงวิชาพลศึกษา และวิชาสุขศึกษารวมกัน หลักสูตรกำหนดจุดประสงค์ของหมวดวิชาพลานามัยไว้ดังนี้

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ และเจตคติที่ดีทางค่านิยมศึกษา พลศึกษา นันทนาการ และการกีฬา
2. เพื่อให้เกิดพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม
3. เพื่อให้เกิดคุณลักษณะที่ดี มีคุณธรรมและพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ เน้นในเรื่องความมีน้ำใจนักกีฬา ความสามัคคี ความยุติธรรม รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีระเบียบวินัย
4. เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกายให้สมบูรณ์ มีความแข็งแรง ความเร็ว ความทนทาน และความแคล่วคล่องว่องไว
5. เพื่อให้รู้จักรับผิดชอบในการป้องกันรักษา และเสริมสร้างสุขภาพกับสวัสดิภาพของตนเองและส่วนรวม
6. เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม²

วิชาบังคับของหมวดวิชาพลานามัย เฉพาะวิชาพลศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลักสูตรได้กำหนดวิชาแคะมินตัน และวิชากระบี่กระบอง เป็นวิชาบังคับ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กำหนดวิชาแอนคัมบอล และวิชาตะกร้อ เป็นวิชาบังคับ ในอัตราเวลาเรียนร่วมกับวิชาสุขศึกษา 1 หน่วยกิต ต่อ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน³

¹กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518.

(กรุงเทพมหานคร : โรงเรียนสารพัดช่างพระนคร, 2518), หน้า 3.

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 21.

³เรื่องเดียวกัน, หน้า 22 - 23.

ปี พ.ศ. 2521 ได้มีประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกำหนดการเปลี่ยนแปลงระบบชั้นเรียน และการใช้หลักสูตรใหม่ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 เป็นต้นมา โดยได้แบ่งการศึกษาระดับมัธยมศึกษาออกเป็น 2 ตอนคือ มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายใช้เวลาเรียนตอนละ 3 ปี โดยมีแนวนโยบายของรัฐระบุว่า "มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการ และวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม¹

วิชาผลศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในหลักสูตรใหม่ 2521 นี้ ได้กำหนดเวลาเรียนวิชาผลศึกษามัธยม 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อปี นอกจากนี้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 2 ยังสามารถเลือกเรียนวิชาผลศึกษาได้อีก 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อปี ส่วนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถเลือกเรียนวิชาผลศึกษาได้อีก 4 คาบต่อสัปดาห์ต่อปี² โดยได้กำหนดจุดประสงค์ในส่วนของวิชาผลศึกษาไว้ 6 ประการดังนี้

1. ให้มีทักษะในการกีฬา และกิจกรรมผลศึกษาต่าง ๆ และสามารถนำทักษะเหล่านั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
2. ให้รู้และเข้าใจระเบียบ ขอบบังคับ และกฎกติกาการเล่นเพื่อเป็นผู้เล่น และผู้พิทักษ์
3. ให้มีคุณลักษณะประจำตัว เช่น การเป็นผู้นำใจนักกีฬา ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ ความรักหม่อมคณะ ความสามัคคี ฯลฯ
4. ให้เห็นคุณค่า และมีนิสัยรักการออกกำลังกายเป็นประจำ ด้วยความปลอดภัยทั้งตนเองและผู้อื่น

¹กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ลาดพร้าว, 2521), หน้า 5.

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 3.

5. เพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพทางร่างกาย และสมรรถภาพทางจิต
6. ให้สามารถไขว้วิจารณ์คุณภาพในการเลือก และคัดแปลงกิจกรรมพลศึกษา เพื่อออกกำลังกายให้เหมาะสมกับสภาพและความสามารถของตน เพื่อเสริมสร้างและดำรงไว้ ซึ่งประสิทธิภาพและบุคลิกภาพ¹

โดยหลักสูตรได้กำหนดวิชาพลศึกษาบังคับไว้ดังนี้คือ มัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย ยืดหยุ่น เตะบอลเทนนิส มัธยมศึกษาปีที่ 2 ประกอบด้วย กรีฑา กระบี่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย บาสเกตบอล ตะกร้อ และได้กำหนดรายวิชาเลือกไว้อย่างแน่นอนและกว้างขวางได้แก่ แบดมินตัน 1-2 คาบสองมือ 1-2 ฟุตบอล 1-2-3 ฟล่อง 1-2 วอลเลย์บอล 1-2-3 กิจกรรมเข้าจังหวะ 1-2-3 ยูโด วูซู 1-2 ศิลปะป้องกันตัว ฮอกกี้น้ำ ขอฟุตบอล กรีฑา 3 ทีมกระโดด-ม้ามอม บาสเกตบอล 3 ตะกร้อ 3 แอควาติก เทนนิส บิงซู รุกีฟุตบอล มวยปล้ำ ยกน้ำหนัก มวยไทย มวยสากล ง้าว โบโลน่า ฟลอร์เอ็กเชอร์ไซส์ รวาทรงตัว กระโดดน้ำ รวาท่างระดับ ห่วง จักรยาน เซปักตะกร้อ เนตบอล รวาคู่-ราวเดี่ยว การบริหารกาย และกายบริหารประกอบดนตรี²

เนื่องจากโครงสร้างของวิชาพลศึกษาในหลักสูตรใหม่นี้แตกต่างจากปีพ.ศ. 2503 มาก คือมีเวลาเรียนเพิ่มขึ้น และกำหนดวิชาบังคับไว้ชัดเจนว่าทุกโรงเรียนต้องสอน วิชาที่กำหนดให้เหมือนกัน มีวิชาให้นักเรียนเลือกตามที่ถนัดและสนใจ ภายในขอบเขตที่โรงเรียนสามารถจัดให้ได้ ตลอดจนการวัดผลและการประเมินผลก็เปลี่ยนไปด้วยผู้วิจัยจึงเห็นว่าการใช้หลักสูตรใหม่ในวิชาพลศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจะมีปัญหาหลายประการ เพราะพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ที่จะเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะแตกต่างกันไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เลือกทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น วิชา

¹กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ลาดพร้าว, 2521), หน้า 89.

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 98 - 122.

พลศึกษา พุทธศักราช 2521 ในเขตกรุงเทพมหานคร" เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการใช้หลักสูตรรวบรวมข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อจะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะอำนวยความสะดวก และเป็นแนวทางในการปรับปรุง หลักสูตรวิชาพลศึกษา นี้ให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษา.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษามุมมองการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นวิชาพลศึกษา พุทธศักราช 2521 ในเขตกรุงเทพมหานคร.
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างโรงเรียนราษฎร์กับโรงเรียนรัฐบาล.
3. เพื่อสรุปข้อเท็จจริงอันเป็นอุปสรรคต่อการใช้หลักสูตรของครูในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น วิชาพลศึกษา พุทธศักราช 2521 ของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยออกแบบสอบถามสำหรับครูที่สอนวิชาพลศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นครอบคลุมถึงปัญหาค้นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาความมุ่งหมายของหลักสูตร
2. ปัญหาความมุ่งหมายรายวิชาในหลักสูตร
3. ปัญหาเนื้อหาวิชา

4. ปัญหาการเรียนการสอน
5. ปัญหาด้านอุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก
6. ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยถือว่าข้อมูลที่ได้อาจจากการสอบถามแบบสอบถามของครูที่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ เป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ และตรงกับความเป็นจริง

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาของครูในการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้เกี่ยวข้อง ในการที่จะร่วมมือกันปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
3. เพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้หาทางแก้ไขปัญหานั้นที่เกิดขึ้น และนำไปปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ

คำจำกัดความของคำต่าง ๆ

หลักสูตรวิชาพลศึกษา หมายถึง หลักสูตรวิชาพลศึกษาในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

ครูพลศึกษา หมายถึง ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง ความมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในวิชา
พลศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

เนื้อหาวิชาในหลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาบังคับ และวิชาเลือกที่กำหนด ไว้ใน
หลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521

อุปกรณ์และสถานที่ หมายถึง เครื่องมือเครื่องใช้ สถานที่ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์
ที่จะช่วยสนับสนุน และส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร

การวัดและประเมินผล หมายถึง ระเบียบ และวิธีการวัดและประเมินผล ตาม
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ของกระทรวงศึกษาธิการ.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย